

Podmienky pre povolenie na banské podnikanie

1. Pri vykonávaní banskej činnosti okrem geologického prieskumu ložísk vyhradených nerastov a pri vykonávaní dobývania ložísk nevyhradených nerastov vrátane úpravy a zušľachtovania nerastov vykonávaných v súvislosti s ich dobývaním, zabezpečenie a likvidácia banských diel a lomov

1.1. Všeobecne

Právnická alebo fyzická osoba ktorá chce vykonávať uvedenú činnosť musí mať:

- ⇒ banské oprávnenie na vykonávanie príslušnej činnosti;
- ⇒ na vykonávanie banskej činnosti uvedenej v § 2 písm. b), c), d) a e) zákona SNR č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušnínach a o štátnej banskej správe v znení zákona SNR č. 499/1991 Zb., zákona NR SR č. 154/1995 Z. z. a zákona č. 58/1998 Z. z. (ďalej len „zákon“) na konkrétnom výhradnom ložisku (otváрка, príprava a dobývanie výhradných ložísk, zriaďovanie, zabezpečovanie a likvidácia banských diel a lomov, úprava a zušľachtovanie nerastov vykonávané v súvislosti s ich dobývaním, zriaďovanie a prevádzka odvalov, výsypiek a odkalísk pri uvedených činnostiach) určený dobývací priestor;
- ⇒ na vykonávanie dobývania konkrétneho ložiska nevyhradených nerastov vrátane úpravy a zušľachtovania nerastov vykonávaných v súvislosti s ich dobývaním územné rozhodnutie vydané podľa stavebných predpisov;
- ⇒ povolenie príslušného obvodného banského úradu na vykonávanie banskej činnosti uvedenej v § 5 vyhlášky SBÚ č. 89/1988 Zb. o racionálnom využívaní výhradných ložísk, o povoľovaní a ohlasovaní banskej činnosti, o ohlasovaní činnosti vykonávanej bankým spôsobom v znení vyhlášky SBÚ č. 16/1992 Zb., / a) na vyhľadávanie a prieskum výhradného ložiska bankými dielami a to zvislými bankými dielami hlbšími ako 40 m, vodorovnými alebo úklonnými bankými dielami s dĺžkou väčšou ako 100 m, alebo aj uvedenými bankými dielami kratšími, ako sú z nich razené ďalšie banské diela, ktorých dĺžka spolu s uvedenými dielami presiahne 100 m; povolenie sa vyžaduje aj na zabezpečenie a likvidáciu týchto banských diel, b) na otváрку, prípravu a dobývanie výhradného ložiska, ako aj na zabezpečenie banských diel a lomov a likvidáciu hlavných banských diel a lomov, c) na osobitné zásahy do zemskej kôry vrátane banských diel vyhľadávania a prieskumu na tieto účely, ak svojím rozsahom zodpovedajú rozmerom a podmienkam uvedeným v písmene a), d) na zabezpečenie a likvidáciu starých banských diel vrátane zisťovania, ak toto zisťovanie sa uskutočňuje bankými dielami v rozsahu uvedenom v písmene a)/;
- ⇒ povolenie príslušného obvodného banského úradu na dobývanie ložiska nevyhradených nerastov vykonávaných v súvislosti s ich dobývaním, zabezpečovanie a likvidácia banských diel a lomov.

1.2. Podmienky na získanie oprávnenia na vykonávanie banskej činnosti

Podmienky na získanie oprávnenia na vykonávanie banskej činnosti sú konkrétne:

- ⇒ otváрка, príprava a dobývanie výhradných ložísk;
- ⇒ zriaďovanie, zabezpečovanie a likvidácia banských diel a lomov;
- ⇒ úprava a zušľachtovanie nerastov vykonávané v súvislosti s ich dobývaním;

- ⇒ zriaďovanie a prevádzka odvalov, výsypiek a odkalísk pri činnostiach uvedených v predchádzajúcich odrážkach;
- ⇒ osobitné zásahy do zemskej kôry;
- ⇒ zabezpečovanie a likvidácia starých banských diel a z činností vykonávaných banským spôsobom na dobývanie ložísk nevyhradených nerastov vrátane úpravy a zušľachtovania nerastov vykonávaných v súvislosti s ich dobývaním, zabezpečovanie a likvidácia banských diel a lomov (ďalej „banské oprávnenie“) upravuje zákon v § 4 a).

Banské oprávnenie vydáva príslušný obvodný banský úrad. Podmienky na získanie banského oprávnenia zákon upravuje samostatne pre fyzické osoby a samostatne pre právnické osoby.

1.3. Podmienky na získanie banského oprávnenia pre fyzickú osobu

Fyzická osoba, ktorá chce získať banské oprávnenie musí:

- ⇒ mať trvalý pobyt na území Slovenskej republiky;
- ⇒ preukázať odbornú spôsobilosť vedúceho zamestnanca na požadovanú činnosť, alebo že takého zamestnanca zamestnáva;
- ⇒ požiadať príslušný obvodný banský úrad o vydanie banského oprávnenia.

1.3.1. Preukázanie odbornej spôsobilosti

Jednotlivé odborné spôsobilosti zodpovedného vedúceho zamestnanca a ich získanie upravuje vyhláška MH SR č. 208/193 Z. z. o požiadavkách na kvalifikáciu a o overovaní odbornej spôsobilosti pracovníkov pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom (ďalej len „vyhláška“). Pre získanie banského oprávnenia sa musí preukázať odborná spôsobilosť

- 1.3.1.1. na vykonávanie otvárk, prípravy a dobývania **hlbinným** spôsobom, úpravy a zušľachtovania wydobytych nerastov a zabezpečenie alebo likvidáciu banských diel – odborná spôsobilosť **vedúceho bane** určeného na zaistenie odborného a bezpečného riadenia banskej činnosti v **bani**, ktorá je vo výstavbe alebo sa v nej vykonáva dobývanie, úprava a zušľachtovanie wydobytych nerastov, zabezpečenie alebo likvidácia banských diel;
- 1.3.1.1.1. na vykonávanie otvárk, prípravy a dobývania **hlbinným** spôsobom, úpravy a zušľachtovania wydobytych nerastov a zabezpečenie alebo likvidáciu banských diel v uhoľnej bani, plynujúcej bani a v bani s nebezpečenstvom prievalov vyhláška v § 2 ods. 9 druhá veta prísnejšie upravuje kvalifikačné požiadavky na výkon funkcie vedúceho bane v uhoľnej bani, plynujúcej bani alebo v bani s nebezpečenstvom prievalov;
- 1.3.1.2. na vykonávanie otvárk, prípravy a dobývania **povrchovým** spôsobom, úpravy a zušľachtovania wydobytych nerastov **s ročnou ťažbou vyššou ako 500 000 ton** a zabezpečenie alebo likvidáciu takéhoto lomu – odborná spôsobilosť vedúceho lomu určeného na zaistenie odborného a bezpečného riadenia banskej činnosti alebo činnosti vykonávanej banským spôsobom v **lome**, ktorý je vo výstavbe alebo sa v ňom vykonáva dobývanie, úprava a zušľachtovanie wydobytych nerastov (ďalej len „vedúci lomu“) s ročnou ťažbou vyššou ako 500 000 ton vrátane zabezpečenia alebo likvidácie takéhoto lomu;

- 1.3.1.3. na vykonávanie otvárk, prípravy a dobývania **povrchovým** spôsobom, úpravy a zušľacht'ovania wydobytych nerastov **s ročnou ťažbou nižšou ako 500 000 ton** a zabezpečenie alebo likvidáciu lomu – odborná spôsobilosť vedúceho lomu s ročnou ťažbou nižšou ako 500 000 ton vrátane zabezpečenia alebo likvidácie takéhoto lomu;
- 1.3.1.4. na vykonávanie banskej činnosti – osobitné zásahy do zemskej kôry – odborná spôsobilosť vedúceho pracovníka určeného na zaistenie odborného a bezpečného riadenia inej banskej činnosti – osobitné zásahy do zemskej kôry;
- 1.3.1.5. na vykonávanie banskej činnosti – zabezpečovanie a likvidácia starých banských diel – odborná spôsobilosť vedúceho pracovníka určeného na zaistenie odborného a bezpečného riadenia inej banskej činnosti – zabezpečovanie a likvidácia starých banských diel;

1.3.2. Podanie žiadosti

- 1.3.2.1. Fyzická osoba podáva žiadosť obvodnému banskému úradu v obvode ktorého má trvalý pobyt.
- 1.3.2.2. Obsah žiadosti upravuje § 4a ods. 4 zákona. Podľa neho sa v žiadosti uvedie:
 - a) meno a priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a miesto trvalého pobytu (ďalej len "osobné údaje"), ak ustanoví svojho zástupcu, uvedie aj jeho osobné údaje,
 - b) obchodné meno a miesto podnikania,
 - c) činnosť, pre ktorú žiada vydanie banského oprávnenia,
 - d) identifikačné číslo, ak ho už má pridelené.
- 1.3.2.3. K žiadosti fyzická osoba pripojí, výpis z registra trestov a osvedčenie o odbornej spôsobilosti zodpovedného vedúceho pracovníka.

1.4. Podmienky na získanie banského oprávnenia pre právnickú osobu

1.4.1. Právnická osoba ktorá chce získať banské oprávnenie musí:

- ⇒ mať sídlo na území Slovenskej republiky;
- ⇒ preukázať odbornú spôsobilosť štatutárneho orgánu, alebo jeho zástupcu na vykonávanie funkcie vedúceho pracovníka na požadovanú činnosť;
- ⇒ požiadať príslušný obvodný banský úrad o vydanie banského oprávnenia.

1.4.2. Preukázanie odbornej spôsobilosti

Ako pri podmienkach na získanie banského oprávnenia pre fyzickú osobu.

1.4.3. Podanie žiadosti

- 1.4.3.1. Právnická osoba podáva žiadosť obvodnému banskému úradu, v obvode ktorého má právnická osoba sídlo.

1.4.3.2. Obsah žiadosti upravuje § 4a, ods.5 zákona, podľa ktorého sa v žiadosti uvedie:

- a) obchodné meno,
- b) sídlo,
- c) činnosť, pre ktorú žiada vydanie banského oprávnenia,
- d) meno, priezvisko a miesto trvalého pobytu štatutárneho orgánu a spôsob, akým bude za právnickú osobu konať,
- e) osobné údaje zodpovedného vedúceho pracovníka,
- f) identifikačné číslo, ak ho už má pridelené.

1.4.3.3. K žiadosti právnická osoba pripojí osvedčenie o odbornej spôsobilosti zodpovedného vedúceho zamestnanca a výpis z registra trestov osoby (osôb), ktorá je jej štatutárnym orgánom.

2. Pri vykonávaní činnosti vykonávanej banským spôsobom okrem dobývania ložísk nevyhradených nerastov

2.1. Vydanie oprávnenia

Oprávnenie na vykonávanie uvedených činností sa vydáva podľa iných predpisov (živnostenský zákon, obchodný zákonník).

2.2. Preukázanie odbornej spôsobilosti

Podľa § 6 ods. 1 zákona právnická a fyzická osoba je pri vykonávaní činností uvedených v § 3 písm. b) až i) zákona povinná na zaistenie odborného a bezpečného riadenia uvedených činností podľa jednotlivých činností určiť zodpovedného vedúceho pracovníka určeného na zaistenie odborného a bezpečného riadenia inej činnosti vykonávanej banským spôsobom a to:

- ⇒ inžiniersko-geologického a hydrogeologického prieskumu, okrem geologických prác vykonávaných za účelom získania doplňujúcich údajov pre dokumentáciu stavieb;
- ⇒ ťažby pieskov a štrkopieskov v korytách vodných tokov plávajúcimi strojmi, vráťanie úpravy a zušľacht'ovania týchto surovín vykonávaných v súvislosti s ich ťažbou, s výnimkou odstraňovania nánosov, pieskov a štrkopieskov pri údržbe vodných tokov;
- ⇒ podzemných prác vykonávaných banským spôsobom, najmä hĺbenie jám a jamíc, razenia štôlní a tunelov, ako aj iných podzemných priestorov s objemom nad 500 m³;
- ⇒ prác na zabezpečenie stability podzemných priestorov (podzemné sanačné práce);
- ⇒ prác na sprístupňovanie jaskýň a prác na ich udržiavanie v bezpečnom stave;
- ⇒ zemných prác vykonávaných s použitím strojov a výbušnín, ak sa na jednej lokalite premiestňuje viac ako 100 tis. m³ horniny;
- ⇒ strojového vrtania studní s dĺžkou nad 30 m a vrtov s dĺžkou nad 30 m na iné účely, ako na práce uvedené v § 2 a v § 3 písm. a) až g) zákona;
- ⇒ čerpania prírodných liečivých a stolových minerálnych vôd v banských dielach.

2.3. Povoľovanie činnosti

Uvedené činnosti sa povoľujú podľa osobitných predpisov (§ 20 zákona).